

Parter

Arbetsgivarsidan: Arbetsgivarverket

Arbetstagarsidan: OFR:s förbundsområden inom det statliga förhandlings-
området sammantagna
Saco-S
Seko, Service- och kommunikationsfacket

Ramavtal om samverkan för framtiden

1 § Gemensamma utgångspunkter

1.1 Syfte

Parterna träffar detta avtal i syfte att möjliggöra och stimulera en verksamhetsanpassad och ändamålsenlig samverkan i de statliga verksamheterna i syfte att fullgöra den informations- och förhandlingsskyldighet som följer av lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet (MBL).

Parternas uppfattning är att en samverkan som syftar till att utveckla verksamheten förutsätter en väl fungerande dialog och samspel mellan chef och medarbetare och mellan arbetsgivare och fackliga organisationer.

Genom att parterna skapar samverkansprocesser ges berörda medarbetare möjlighet att bidra med sin kompetens i diskussionen inför beslut. Det är parternas uppfattning att ett sådant arbetssätt skapar en ökad insikt och ett ökat engagemang för verksamhetens behov av förändring och utveckling. Därmed tillförs ett mervärde till verksamheten vad gäller arbetsgivarens beslutsunderlag exempelvis avseende verksamhetens utveckling och strategiska kompetensförsörjning.

I detta sammanhang vill parterna särskilt peka på vikten av att lokala parter är tydliga med ansvarsfördelning och roller mellan olika beslutsnivåer i en organisation.

Parternas uppfattning är att en sådan samverkan skapar förutsättningar för både en effektivare och bättre verksamhet för arbetsgivare och arbetstagare såväl som en god arbetsmiljö.

1.2 Definitioner

Arbetsgivare

Med arbetsgivaren avses Arbetsgivarverket eller den myndighet (motsvarande) som verket bestämmer, om inte regeringen föreskriver något annat.

Lokal arbetstagarorganisation

Med lokal arbetstagarorganisation avses den del av en central arbetstagarorganisation som denna bestämmer, i förekommande fall med stöd av huvudavtalet.

Om fler än ett förbund inom Saco-S eller inom OFR/S,P,O respektive förbundsområden berörs, skall de företrädas av ett gemensamt samverkansorgan, som då utgör lokal part.

1.3 Lokalt kollektivavtal

Med stöd av detta centrala samverkansavtal kan lokala parter träffa lokalt samverkansavtal som kan ersätta informations- och förhandlingsskyldigheten enligt 11, 12, 14, 19, 21¹, samt 38 §§ i MBL.

Ett sådant lokalt kollektivavtal ska även innehålla bestämmelser om det lokala avtalets giltighetstid likväl som bestämmelser om uppsägningstid.

2 § Utveckling av lokalt samverkansavtal

2.1 Förberedelse

I syfte att skapa goda förutsättningar för utvecklingen av ett lokalt avtal om samverkan vill centrala parter peka på några viktiga delfrågor för lokala parter att diskutera.

1. I förberedelsearbetet inför tecknandet av ett lokalt avtal om samverkan ingår att lokala parter diskuterar och formulerar de grundläggande motiven för ett kommande samverkansavtal. I diskussionen bör ingå:
  - a. Varför parterna väljer att teckna ett avtal och vad parterna vill uppnå.
  - b. Vad avtalet har för syfte, inriktning och innehåll.
  - c. På vilket sätt som de lagreglerade arbetsmiljöfrågorna ska hanteras i relation till samverkan.
  - d. På vilket sätt samverkan ska genomföras med utgångspunkt från a – c.
2. Diskutera hur ett avtal om samverkan påverkar rollen som arbetsgivare, facklig företrädare samt medarbetare och hur dessa förhåller sig till varandra.
3. Analysera och jämföra hur det lokala partsarbete bedrivs nu jämfört de slutsatser och ställningstaganden som lokala parter diskussioner utifrån punkterna 1 – 2 leder till. Hur påverkar den analysen det fortsatta arbetet?

---

¹ Gäller enbart Arbetsgivarverkets icke obligatoriska medlemmar. För övriga gäller offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) enligt 1 stycket 42 § lag (1994:260) om offentlig anställning.

4. Analysera vilka utbildnings-, informations- och stödinsatser som initialt behöver ske för att kunna implementera ett nytt lokalt avtal om samverkan.
5. Diskutera hur och utifrån vilka frågeställningar en kommande avstämning ska genomföras.

Lokala parter ska även ha avhandlat nedanstående punkter inför tecknandet av ett lokalt avtal om samverkan

6. I syfte att skapa förutsättningar för den samverkan som parterna är överens om bör lokala parter klargöra hur den formella informations- och förhandlingsskyldigheten enligt MBL ska fullgöras. I samband med detta bör parterna även ha tagit ställning till innehållet i bilagan 3, enligt förhandlingsprotokoll 2016-04-27, ska omhändertas i ett kommande lokalt avtal rörande samverkan.
7. Av avtalet bör det också framgå hur en fråga, enligt punkt 1.3, ska hanteras på de olika samverkansnivåerna i verksamheten. Vidare på vilket sätt eventuella oenigheter ska omhändertas likväl som med vilken frekvens som en avstämning ska ske.

2.2 Genomförande

Genomförandefasen handlar om att omsätta resultaten av de diskussioner som genomförts under punkten 2.1 till ett lokalt kollektivavtal om samverkan. Av överenskommelsen ska framgå vilka paragrafer, enligt punkt 1.3 ovan, som ett lokalt avtal om samverkan anses omfatta.

Lokala parter bör i samband med tecknandet av ett lokalt avtal också fastställa på vilket sätt avtalet ska implementeras i organisationen inklusive eventuella stödinsatser.

2.3 Avstämning

Att genomföra regelbundna avstämningar av den samverkan som bedrivs inom verksamheten är en viktig uppgift för lokala parter. Med resultaten från en sådan avstämning kan lokala parter dels se om avtalets intentioner, bland annat utifrån de diskussioner som förts under punkt 2.1, fullföljts, dels göra nödvändiga justeringar av det lokala avtalet alternativt genomföra partsgemensamma insatser av annat slag.

3 § Särskilt om roller och ansvar

När parterna blir överens om att frågor som historiskt sett hanterats inom det formella partssystemet förflyttas till chefs- och medarbetarnivån genom ett lokalt avtal om samverkan förändras roller och ansvar för aktörer både inom partssystemet och i verksamheten.

Parterna vill därför särskilt uppmärksamma de lokala parterna på vikten av att ägna tid i det förberedande arbetet som ska ske enligt punkt 2.1 åt vad en utbyggd

samverkan innebär för arbetsgivarrollen, den fackliga rollen likväl som för medarbetaren. Parterna vill även påtala vikten av att det formella partssystemet behöver vara pådrivande i att utveckla, stödja, förvalta och följa upp ett samverkansarbete med såväl partssystem som chef och medarbetare i centrum.

4 § Giltighetstid

Denna överenskommelse gäller tillsvidare från och med den 1 januari 2017 med sex månaders uppsägningstid. För det fall det centrala ramavtalet sägs upp upphör lokala avtal, tecknade med stöd av bilagan 1 Ramavtal om samverkan för framtiden, att gälla från och med avtalets upphörande.

Justeras
Arbetsgivarverket

Justeras
OFR:s förbundsområden inom det
statliga förhandlingsområdet
sammantagna

Monica Dahlbom

Åsa Erba-Stenhammar

Justeras
Saco-S

Justeras
Seko, Service- och kommunikations-
facket

Lena Emanuelsson

Lars Johansson

Parter

Arbetsgivarsidan: Arbetsgivarverket

Arbetstagarsidan: OFR:s förbundsområden inom det statliga förhandlingsområdet sammantagna
Saco-S
Seko, Service- och kommunikationsfacket

Överenskommelse om Ramavtal om samverkan för framtiden med tillhörande bestämmelser

1 §

Parterna träffar genom denna överenskommelse nytt Ramavtal om samverkan för framtiden enligt bilaga 1. Ramavtalet ersätter det centrala avtalet Samverkan för utveckling. Lokalt avtal träffat med stöd av avtalet Samverkan för utveckling äger dock fortsatt giltighet och anses ha slutits med stöd av Ramavtal om samverkan för framtiden.

Enligt bilaga till Samverkan för utveckling fanns vissa bestämmelser från MBA-S, ATS och AMLA -89. Parterna är överens om att, med undantag av vad som framgår av bilaga 2, dessa bestämmelser upphör att gälla i och med denna överenskommelses ikraftträdande.

Parterna har vid översynsarbetet konstaterat att nuvarande arbetsmiljölagstiftning i princip innehåller motsvarande reglering som gällde enligt AMLA -89 för ledighet och ersättning för huvudskyddsombud, skyddsombud och ledamöter i skyddskommitté eller motsvarande.

Parterna vill här framhålla vikten av att lokala parter stämmer av befintliga avtal i enlighet med punkt 2.3 i Avtal om samverkan för framtiden.

2 §

Överenskommelsen omfattar i övrigt följande delar:

- Vissa bestämmelser från MBA-S och AMLA -89 – bilaga 2,
- Överenskommelse om rätt till facklig information – bilaga 3,
- Överenskommelse om anlitande av arbetstagarkonsult – bilaga 4.

Parterna är överens om att i de fall lokala parter inte träffat överenskommelse om samverkan enligt bilaga 1 ska de bestämmelser från MBA-S och AMLA -89 som framgår av bilaga 2 samt rätten till facklig information enligt bilaga 3 gälla lokalt.

3 §

I samband med arbetet att formulera denna överenskommelse har centrala parter diskuterat arbetsmiljöfrågornas koppling till samverkan. Under arbetet konstaterade parterna att dessa frågor varit väl beskrivna/reglerade i tidigare överenskommelse.

Även om parterna valt att avstå från att utförligt beskriva hur arbetsmiljöfrågorna ska hanteras i ett nytt avtal om samverkan så vill parterna ändå peka på vikten av att lokala parter diskuterar, utifrån vad som är bäst för respektive verksamhet, hur arbetsmiljöfrågorna ska hanteras. I Avtal om samverkan finns i 2 § en processbeskrivning som innebär att lokala parter ska diskutera och ta ställning till ett antal frågeställningar vars svar kommer att utgöra grunden till ett lokalt avtal om samverkan. Enligt punkt 2.1.c i denna processbeskrivning förutsätts lokala parter diskutera och ta ställning till på vilket sätt de lagreglerade arbetsmiljöfrågorna ska hanteras i relation till samverkan.

4 §

Parterna uppmanar lokala parter att i sitt arbete ta del av de material och slutsatser som framkommit i det partsgemensamma arbetet inom Partsrådet vad gäller samverkan.

5 §

Med anledning av överenskommelsen enligt bilaga 1, är parterna överens om att det är viktigt med information och implementering av det arbetssätt som bilagan utgår från. Parterna kommer därför att utarbeta ett stöd- och inspirationsmaterial som stöd till lokala parter i deras arbete.

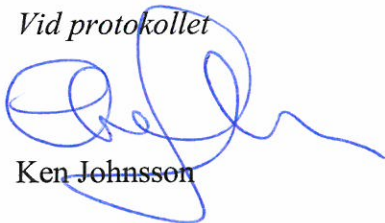
6 §

Lokala parter får träffa kollektivavtal i de frågor som behandlas i detta avtal och ersätta informations- och förhandlingsskyldigheten enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet (MBL) eller annan författning med annan ordning.

Ett sådant avtal får inte kränka den politiska demokratin eller innebära en sådan form av medbestämmande att en myndighets beslutsbefogenheter inskränks. Det får inte heller innebära avvikelser från författning eller från något centralt avtal om inte detta framgår av avtalet. Har ett avtal slutits i strid mot detta är avtalet ogiltigt i den delen.

Förhandlingar enligt denna överenskommelse förs under fredsplikt.

Vid protokollet

Ken Johnsson

Justerat
Arbetsgivarverket

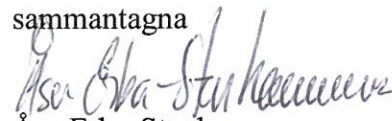
Monica Dahlbom

Justerat
Saco-S

Lena Emanuelsson

Justerat
OFR:s förbundsområden inom det
statliga förhandlingsområdet
sammantagna

Åsa Erba-Stenhammar

Justerat
Seko, Service och kommunikations-
facket

Lars Johansson

Bilaga 2

Vissa bestämmelser från MBA-S och AMLA -89

Parterna är överens om att nedanstående bestämmelser äger fortsatt giltighet lokalt för det fall lokala parter inte träffat lokalt avtal enligt bilaga1 till detta förhandlingsprotokoll.

Medbestämmandeavtal för det statliga arbetstagarområdet
(MBA-S från 1978-03-02)**Avsnitt II Medbestämmandeområden**1 kap Rationalisering och administrativ utveckling

15 § punkterna 1 – 4

2 kap Planering

20 § punkterna 1 – 3

4 kap Personalutveckling

30 § Introduktion

6 kap Personalinformation och facklig information

36 § Personalinformation

37 § Facklig information m.m.

Allmänt arbetsmiljöavtal

(AMLA -89 från 1989-09-12)

11 § Skyddsombudens uppgifter

12 § Huvudskyddsombud

Överenskommelse om rätt till facklig information

Parterna är överens om att nedanstående bestämmelser i MBA-S fortfarande (alt. skall fr.o.m. den 1 januari 1999) skall gälla vid en myndighet så länge det inte finns lokalt avtal med stöd av denna överenskommelse.

MBA-S 6 kap. 37 § Facklig information m.m.

1 Allmänt

En facklig arbetstagarorganisation har rätt att på betald arbetstid samla anställda för facklig information, om lokalt kollektivavtala har träffats om tid och plats för informationen.

Informationen får inte förläggas så att den medför betydande hinder för arbetets behöriga gång.

En arbetstagare har, med beaktande av vad som sägs i punkterna 2 och 3, rätt att närvara vid varje sammankomst som på betald arbetstid anordnas för facklig information vid myndigheten.

2 Omfattningen av den fackliga informationen

Befrielse från tjänstgöring för facklig information eller ersättning enligt punkt 4 får för varje arbetstagare omfatta högst fem timmar per år.

3 Förläggningen av den fackliga informationen

Arbetsgivaren och en berörd lokal arbetstagarorganisation får träffa lokalt kollektivavtal om tid och plats för arbetstagarorganisationens fackliga information.

Informationen skall förläggas till ordinarie arbetstid om inte arbetsgivaren och den lokala arbetstagarorganisationen överenskommer om annat.

Om det föreligger särskilda skäl får arbetsgivaren besluta att informationen inte får ges på den tid eller plats som angetts i det lokala kollektivavtalet eller eljest planerats och att vissa arbetstagare inte skall få delta i viss sammankomst för facklig information.

Om arbetsgivaren avser att meddela ett beslut enligt tredje stycket skall ha påkalla förhandling enligt 11 § MBL med den lokala arbetstagarorganisationen. Centrala förhandlingar enligt 14 § MBL skall inte ske. Arbetsgivaren skall samtidigt föreslå en annan tid eller plats så att den fackliga informationen kan genomföras så snart som möjligt.

4 Befrielse från tjänstgöring. Ersättning till den som deltar i facklig information m.m.

Sker facklig information på ordinarie arbetstid, har arbetstagaren rätt till befrielse från sin tjänstgöring för att bevista informationen. Den tid som behövs för förflyttning till och från sammankomsten för den fackliga informationen ska räknas in i informationstiden.

När den fackliga informationen förläggs utanför ordinarie arbetstid har arbetstagaren för varje timme sammankomsten varar rätt till ersättning enligt följande:

Vid heltidstjänstgöring	$\frac{1,5 \times \text{månadslönen}}{165}$
vid deltidstjänstgöring	$\frac{\text{månadslönen}}{165}$

Ersättningen får inte bytas ut mot ledighet.

Parterna är överens om att förläggning av facklig information utanför ordinarie arbetstid inte utgör övertid och inte heller sådan mertid, som kan tas ut vid deltidstjänstgöring.

Den lokala arbetstagarorganisationen skall skriftligen underrätta arbetsgivaren om vilka som varit närvarande vid den fackliga informationen och vilken tid informationen omfattat.

5 Arbetstagare som inte har reglerad arbetstid

För arbetstagare, vars ordinarie arbetstid inte är bestämd i kollektivavtal, anses ordinarie arbetstid vid tillämpningen av 37 § vara förlagd till helgfri måndag – fredag mellan kl 08.00 – 17.00

6 Rätt att utnyttja kontorstekniska resurser

Lokal arbetstagarorganisation får för den fackliga verksamheten på arbetsplatsen utnyttja myndighetens resurser för utskrift, reproduktion och distribution av informationsmaterial inom myndigheten i den mån de kan ske utan oskälig kostnad.

7 Tolkningsföretråde

Vid tillämpningen av bestämmelserna i 37 § punkt 3 gäller inte 33 § MBL.

Överenskommelse om anlitande av arbetstagarkonsult

En lokal arbetstagarorganisation får anlita en arbetstagarkonsult för särskilt uppdrag inför förestående förändringar eller rationaliseringar som planeras av en myndighet och som har väsentlig betydelse för verksamhetens omfattning och för de anställdas sysselsättning. Detta förutsätter att de centrala arbetstagarorganisationerna är överens om att arbetstagarkonsulten skall få anlitas inom ramen för medel som ställts till förfogande av Partsrådet (Rådet för partsgemensamt stöd inom det statliga avtalsområdet).